

मुंबई महानगर परिसरातील हवा प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना करण्यासाठी गठीत समन्वय समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग

शासन निर्णय क्र. याचिका-२०२३/प्र.क्र.१७७/तां.क.२

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई -४०००३२.

दिनांक - १२ मार्च, २०२४.

वाचा :- पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, शासन निर्णय क्र. याचिका-२०२३/प्र.क्र.१७७/तां.क.२, दि. ०५ फेब्रुवारी, २०२४

प्रस्तावना: -

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी विविध वृत्तपत्रातील लेखांमध्ये प्रकाशित झालेल्या बातम्यांच्या आधारे मुंबई आणि परिसरातील हवेच्या खालावत असलेल्या गुणवत्तेची दखल घेऊन सु. मोटो जनहित याचिका क्र. ०३/२०२३ दाखल करून घेऊन त्यामध्ये दि.३१/१०/२०२३, दि.०६/११/२०२३, दि.१०/११/२०२३ व दि. ११/१२/२०२३ रोजी आदेश पारित केले होते. सदर आदेशामध्ये मा. न्यायालयाने राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र आणि लगतच्या भागात हवा गुणवत्ता व्यवस्थापन आयोग कायदा, २०२१ (२०२१ चा कायदा २९) नुसार केंद्रीय कायद्याच्या धर्तीवर काही विधायक यंत्रणा तयार करण्याबाबत विचार करण्याचे निर्देश शासनास दिले होते.

मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार मुंबई महानगर परिसरातील प्रदूषणाच्या विविध स्रोतांना ग्राह्य धरून बहुआयामी दृष्टिकोन आणि उपाययोजना करण्यासाठी दि. ०५.०२.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार समन्वय समिती स्थापन करण्यात आली आहे. सदर समन्वय समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार सदर समन्वय समितीच्या संरचनेमध्ये पुढील प्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :-

मुंबई महानगर क्षेत्र परिसरातील (एमएमआर) हवा प्रदूषण नियंत्रित करणे आणि कालबद्ध कृती योजना अंमलात आणणे, विशेषतः हिवाळ्याच्या महिन्यांत, जेव्हा हवेतील प्रदूषण पातळी जास्त असते, तेव्हा अल्प, मध्यम आणि दीर्घकालीन उपाययोजना व अंमलबजावणीसाठी दि. ०५.०२.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गठीत समन्वय समितीच्या संरचनेमध्ये सुधारणा करण्यात येत असून सुधारीत समन्वय समिती खालीलप्रमाणे राहील :-

अ.क्र.	समितीचे सदस्य	पद
१.	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका	अध्यक्ष
२.	महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (एमएमआरडीए), मुंबई	सदस्य
३.	उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको, नवी मुंबई.	सदस्य
४.	उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा, मुंबई.	सदस्य
५.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई	सदस्य
६.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मुंबई	सदस्य
७.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण (SRA), मुंबई	सदस्य
८.	परिवहन आयुक्त, परिवहन विभाग, महाराष्ट्र	सदस्य
९.	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई.	सदस्य
१०	मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मुंबई.	सदस्य
११	महापालिका आयुक्त , ठाणे/ नवी मुंबई/कल्याण-डोंबिवली/मीरा भाईंदर/वसई-विरार/पनवेल/उल्हासनगर/भिवंडी-निजामपूर शहर महानगरपालिका मुख्याधिकारी , अंबरनाथ/बदलापूर/अलिबाग/खोपोली/पेण/खालापूर नगर पालिका /नगर परिषद	सदस्य
१२	पोलीस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई/मिरा-भाईंदर	सदस्य
१३	सह पोलीस आयुक्त (वाहतूक), मुंबई	सदस्य
१४	पोलीस अधीक्षक, ठाणे/पालघर/रायगड	सदस्य
१५	आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन	सदस्य
१६	भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (IIT), मुंबई यांचे प्रतिनिधी	तज्ञ सदस्य
१७	इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी (ICT), मुंबई यांचे प्रतिनिधी	तज्ञ सदस्य
१८	राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (NEERI), नागपूर यांचे प्रतिनिधी	तज्ञ सदस्य
१९	अधिष्ठाता, सर जे.जे.हॉस्पिटल, मुंबई	सदस्य
२०	सह संचालक (हप्रनि), महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई.	सदस्य सचिव

उपरोक्त समन्वय समितीची कार्यकक्षा, समितीचे अधिकार आणि कार्ये तसेच समितीच्या बैठकांची वारंवारीता दि. ०५.०२.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयमध्ये नमूद केल्यानुसार राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०३१२१६१९०४७२०४ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रविण दराडे, भाप्रसे)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
५. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (एमएमआरडीए), मुंबई.
६. उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको, नवी मुंबई.
७. उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा, मुंबई.
८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई
९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, मुंबई
१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण (SRA), मुंबई
११. परिवहन आयुक्त, परिवहन विभाग, महाराष्ट्र
१२. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मुंबई.
१३. महापालिका आयुक्त, ठाणे/ नवी मुंबई/कल्याण-डोंबिवली/मीरा भाईंदर/वसई विरार/पनवेल /उल्हासनगर/ भिवंडी-निजामपूर शहर महानगरपालिका
१४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन.
१५. पोलीस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई/मिरा-भाईंदर.
१६. सह पोलीस आयुक्त (वाहतूक), मुंबई.
१७. पोलीस अधीक्षक, ठाणे/पालघर/रायगड.
१८. मुख्याधिकारी, अंबरनाथ/बदलापूर/अलिबाग/खोपोली/पेण/ खालापूर नगर पालिका / नगर परिषद.
१९. भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (IIT), मुंबई यांचे प्रतिनिधी.
२०. इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी (ICT), मुंबई यांचे प्रतिनिधी.
२१. राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (NEERI), नागपूर यांचे प्रतिनिधी.
२२. अधिष्ठाता, सर जे.जे. हॉस्पिटल, मुंबई.
२३. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई.
२४. निवडनस्ती.

*****